

Гринчук Ю.С., д-р екон. наук

Вихор М.В., канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

Особливості стратегічного менеджменту в сучасних умовах

Розглянуто сутність, мету, основні фактори зовнішнього середовища організації. Визначена роль керівника, як лідера і сучасного управлінця.

Ключові слова: менеджмент, макросередовище, лідер, невизначеність.

В сучасних швидкоплинних економічних умовах особливого значення набуває питання захисту підприємства від зовнішніх факторів і загроз. Керівництво та управлінський персонал зобов'язані не лише зберегти існуючі позиції його становища, а й забезпечити ріст та розвиток в перспективі.

Складні умови функціонування, економічні та політичні кризи, законодавча неврегульованість, зростання конкуренції вимагає від менеджерів усіх рівнів управління вмінь, знань і навичок. Це дає змогу успішно вирішувати завдання інтеграції в зовнішнє середовище і самозахисту від безлічі факторів та ризиків.

Менеджмент представляє собою комплексну програму дій, спрямовану на ефективну виробничу, комерційну, науково-дослідну, фінансову та іншу діяльність, реалізація якої забезпечує здійснення місії і досягнення цілей підприємства. Сучасний менеджер має бути новатором, протистояти консерватизму, орієнтувати підприємство на постійні зміни, кон'юнктуру ринку. Сучасний менеджмент характеризується [1]:

- зміною змісту планування;
- всебічним дослідженням факторів успішної діяльності;
- орієнтацією управління на досягнення стабільних, успішних результатів;
- розвинутою теорією і практикою маркетингу;
- розробкою ефективних технологій прийняття рішень;
- широким застосуванням математичних методів і досягнень інформатики;
- розвинутою мережею розрахункових систем і засобів комунікацій;
- активною участю персоналу в управлінні;
- дедалі більшим зверненням до здорового глузду, простих істин, що доступні для розуміння і використання широкими масами.

Підприємство зовні оточує макросередовище з великою кількістю факторів, на які керівництво практично не може впливати або має незначний вплив. До основних факторів відносять: економічні, політичні, демографічні, географічні, наукові, технологічні. Політичний фактор відіграє значну роль в діяльності підприємства і його стратегічному розвитку. Він знаходить

вираження в діяльності та прийнятті рішень місцевими органами влади та урядом. Велика кількість зовнішніх чинників не дає змоги контролювати їх в повній мірі. Але завдання сучасних управлінців не лише виявити такі, що мають найбільший вплив на роботу підприємства. Важливо також постійно спостерігати за поведінкою решти факторів і скористатися ними в разі потреби, випередивши своїх конкурентів. Необхідно постійно балансувати між сильними і слабкими сторонами, можливостями і загрозами, плануючи стратегічний перспективний план свого розвитку.

Сучасний керівник – це лідер, менеджер, ключова постать в здійсненні ефективної управлінської та інноваційної діяльності. Необхідно працювати в колективі і з колективом, прислухатися до думки підлеглих, йти разом до загальної мети, використовувати різні підходи. Мотивація і управління персоналом – це створення сприятливих умов для ефективної роботи та самореалізації, відповідальність за підлеглих, можливість подальшого професійного розвитку, які б відповідали вимогам часу. Вагоме значення приділяють методам добору персоналу, атестації, підвищенню кваліфікації та перекваліфікації кадрів, компетентностям керівників і підлеглих. Рівень організаційної культури, атмосфера в колективі, система комунікації впливають на якість та продуктивність робочого процесу.

Щоб забезпечити ефективну роботу підприємства необхідно орієнтуватися в кон'юнктурі ринку, передбачати дії конкурентів, своєчасно використовувати зовнішні можливості, балансувати між загрозами. Сучасне стратегічне управління – це особливий спосіб мислення, планування та організації діяльності на підприємстві.

Невизначеність факторів зовнішнього середовища – це невпевненість в достовірності інформації про середовище. Це може призвести до негативних наслідків роботи підприємства.

Утворюються чотири рівні невизначеності:

а) при низькій невизначеності зовнішнє середовище є простим і стабільним;

б) при помірно-низькій невизначеності зовнішнє середовище є складним і стабільним;

в) при помірно-високій невизначеності зовнішнє середовище є нестабільним(динамічним) і простим;

г) при високій невизначеності зовнішнє середовище є складним і нестабільним [2].

Таким чином, в сучасних економічних умовах провідна роль в процесі управління підприємством відводиться менеджеру – керівнику, управлінцю, стратегу і новатору.

Список літератури

1. Яшкіна Н.В. Основні характеристики сучасного менеджменту. Економіка та держава. 2010. № 7. С. 35-36.

2. Андреева Т.Е., Гетьман О.О. Управління процесом розвитку підприємства в контексті впливу зовнішнього середовища на його діяльність. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2016. № 56. С. 119-133.

УДК 338.2:631.1

Житник Т.П., канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

Особливості впровадження екологічних інновацій в агропромислових підприємствах

Досліджені екологічно спрямовані інновації та напрями їх реалізації в діяльності агропромислових підприємств, що дасть змогу підвищити їхню конкурентоспроможність. Екологізація визнана напрямом інноваційного розвитку агропромислових підприємств, що базується на освоєні екологічних методів господарювання.

Ключові слова: екологізація аграрного виробництва, механізми екологізації, державна екологічна політика, агропромислові підприємства, система екологічно-економічного управління.

Екологічна ситуація в Україні останніми роками погіршилася настільки, що відтепер саме від неї залежатимуть як економічний стан підприємств, так і продовольча безпека країни. Однією з найважливіших складових економічної безпеки аграрної галузі є забезпечення її екологічно-економічної складової на агропродовольчому ринку. Гарантування економічної безпеки аграрного виробництва не може бути відокремленим від екологічних основ виробничої сфери.

Вихід вітчизняних товарів агропромислового виробництва на європейський ринок сьогодні набуває нового соціально-економічного змісту і потребує зміни пріоритетів в системі аграрних відносин. Саме тому сьогодні відбувається процес переосмислення ролі економічних та екологічних пріоритетів, а очевидна перевага віддається екологічно безпечному розвитку аграрного виробництва. Першочергове місце в системі аграрного господарювання має посідати критерій екологічності на національному рівні, а необхідність екологізації аграрного виробництва не викликає сумніву та потребує негайного пошуку радикальних шляхів для її глобального запровадження.

На сьогоднішній день в аграрному секторі набуває поширення інноваційна стратегія довгострокового розвитку на засадах зрівноваженого розвитку (більш відома як стійкий розвиток (Sustainable development), яка є загальною концепцією щодо необхідності встановлення балансу між задоволенням сучасних потреб і захистом інтересів майбутніх поколінь, включаючи їх потребу в безпечному і здоровому довкіллі. Ця концепція зумовлена виникненням нового виду інновацій – еко-інновації. До них належить виробництво екологічно чистої продукції, використання технологій